

SURUÇ İLÇEMİZ

Suruç Meydanı,

Şanlıurfa merkez ilçesine 43 km uzaklıkta olan ilçenin 2011 nüfus sayımına göre toplam nüfusu 100.912 kişidir. İlçe batısında Birecik, doğusunda Akçakale, kuzeyinde Bozova İlçesi, kuzeydoğusunda Şanlıurfa, güneyinde Suriye Sınırı ile çevrili olup; batı, kuzey ve doğudan Güvercink, Cudi ve Depre Dağları ile çevrilidir. Bu dağlar arasında bulunan ve 706 km²'lik düz bir araziye sahip olan Suruç, önemli bir tarım merkezi durumundadır. İlkçağın OSRHONE Ülkesinin şehirlerinden, ANTHEMUZ A veya BATNEA'nın yerine geçtiği MATF SUHUNH; şehridir. Bir zamanlar, oradaki ileri ziraat, eser olarak ipekçiliğin çok geliştiği ve sanayinin kurulduğu şehir, bugünün Suruç'tur. Kaynaklarda SERU diye geçen bu şehrin brahim Peygamberle ilgili çok yakınılı kişileri vardır. brahim Peygamberin babası, Azer, dedesi Nahor'un babası, SERU'dur. Tarihte adı, SERU olan bu ilçemiz ile brahim Peygamberin atası, SERU aynı adı taşımaktadır. SERUÇ, bu ilçenin asıl adıdır. Bu yöre, eskiden beri cins at yetiştiriciliği ile meşhurdur. Atların ecri ile uğraşan ve imal eden kişilere Şaraçö denilmektedir. Suruç bu kelimenin çoğulu olup, ilçenin isminin bu kelimedenden geldiği tahmin edilmekte; Şaraçlar anlamında, Suruç olarak söylene gelmektedir.

Sümerler ve Akad Türkleri, Saru Ovasında Suruç ilçesini BATNA ismi ile anmışlardır. Daha sonraki süreçte Skit ve Asur egemenliğine giren Suruç Şarpartipö adıyla anılmıştır. Roma İmparatoru Büyük Konstantine M.S.35. yılında Suruç'u Şanlıurfa (Rüha) line baskılamıştır. Sonraki süreçlerde Kudüs Krallığı, Abbasilerin, Zengilerin yönetimine girmiş Moğol istilası, Osmanlı Memlûklular üzerine sefere çıkan Yavuz Sultan Selim tarafından 1517 yılında Suruç, Osmanlı İmparatorluğu'na bağlanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu

döneminde, Halep Vilayeti'nin Urfa Sanca ,na ba l, bir kasaba durumunda olan Suruç, 1918'de İngilizlerin, 1919'da da Fransızların istilasına uğramış, t.r. 11 Nisan 1923'te dü mandan kurtarılmış, t.r. Suruç, Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte, 1923 yılında ilçe olmuş ve anl,urfa line ba lanmış, t.r.

MÜR İTİPİNAR KÖYÜ (MÜR İTİPİNAR SINIR KAPISI)

İlçenin 18 km güneyinde Suriye sınırı çizgisinde yer alan bir yerleşim birimidir. Mür İtipinar Köyü, Suriye sınırı kapısının bulunması ve Gaziantep-Kurtalan demiryolu üzerinde bir istasyon olması nedeniyle, ticaret ve ulaşım açısından doğu-batı arasında bir bağlantı noktasıdır. Urfa'nın Akçakale ve Ceylanpınardan sonra Suriye topraklarına açıldığı yer bir sınırı kapısıdır. Ankara Antlaşmasıyla tren hattı, sınırı olarak kabul edildiğinden, ikiye bölünmüş, büyük bir kısım Suriye topraklarında kalmış, t.r.

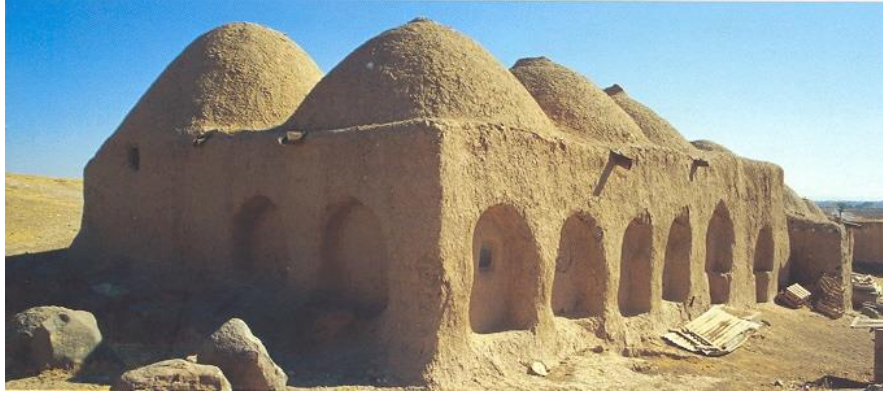
Mür İtipinar Kapısı

AHMED- BİCAN CAMI

İlçe merkezinde ticaret faaliyetlerinin yapıldığı yerleriyle çevrili durumdaki cami Yeni Camii ile aynı avlu içindedir. Bu caminin kitabesi bulunmayan caminin 5 ramazan 1304/1882 yılında Kürkçü zade izzetli Ahmet Bican Efendi tarafından yaptırıldığı söylenmektedir. Bu tarihi yapı, Suruç kaymakamı tarafından 1996 yılında büyük çapta onarılmış, t.r. Bu onarımda özgün yapıyı kaybeden yapı; yedi basamakla çakılan ve "Kök Minare" denilen minaresi silindirik kaide üzerine altgen kesitli alt sütunun taşıdığı, bir kubbe ile örtülmüştür.

Ahmed-i Bican Camii

Yat, rtepe Köyü Konik Külahl, Evleri

EYH MÜSLÜM TÜRBES (Z YARET KÖYÜ EYH MÜSLÜM KÜLL YES)

Suruç ilçesinin 5 km güneydo usunda yer alan cami, iki türbe, minare vb. çe itli birimlerden olu an bir yap, toplulu udur. Ziyaret lçesinde do an ve orada vefat eden tasavvuf büyüklerinden Naçme es-Seruci o lu eyh Müslüm Efendi ad,na yaptı,r,lm, t,r. eyh Müslüm Efendi 1168 tarihinde vefat etmi tir. n a kitabesi bulunmayan yap,n,n camii, zaviye tekke ile birlikte 1168ó1169 y,l,nda in a edildi i kabul görmektedir. Kitabesine göre; türbesi 1538(H.945)øde eyh Muhammed o lu eyh Hasan taraf,ndan yaptı,r,lm, t,r. Yap, 1867 (H.1284) y,l,nda onar,m görmü tür. Birçok hastal,k için ifaya vesile oldu una inan,lan türbe, daha çok çocu u olmayan kad,nlar ve ak,l sa l, ,n, yitirenlerin getirildi i bir ziyaretgâht,r.

eyh Müslüm Türbesi

eyh Müslüm Türbesi içten Görünüm

11 N SAN BELDES (AL GÖR)

anlı,urfa-Gaziantep karayolunun 45 km sinde, Suruç ilçesine 5 km uzaklıkta, ilçenin kuzeyinde yer alan bir yerle im birimidir. Eski adı, Ekiliç'tir. Bu beldeden 1940 yıllarda M.Ö. 8. yüzyıla tarihlendirilen bir stel bulunmuştur. Bu stel halen Anadolu Medeniyetler Müzesi'ndedir. Uzun yıllar ulaşım yolları üzerinde olması nedeniyle gelişimi ve nüfusu artmış, t.r. Ancak yeni yapılan otoyolun beldenin d, ndan geçmesi nedeniyle Aligör önemini yitirmiştir.

ÇARMELİK KERVANSARAYI (BÜYÜKHAN KÖYÜ HANI)

Suruç ilçesine bağlı, Aligör (11 Nisan) Köyü'nün kuzeyinden geçen eski Bozova yolunun 10 km. sinden batıya sapan yol 4 km sonra Çarmelik Kervansaray,'nın bulunduğunu Büyükhan Köyü'ne ulaştır. Yapının kesin inşaat tarihi ve kim tarafından yapıldığı, bilinmemekte olup, plan ve inşaat tarzına bakılarak Osmanlı dönemine ait olduğu tahmin edilmektedir. Kareye yakın dikdörtgen planlı avlu, avlu ve güneydeki kapalı bölümden oluşan karma tipteki hanların en güzel bir örneğidir.

Evliya Çelebi Seyahatnamesinde, Suruç'tan kalkarak batıya doğru iki saatte Çar Melik kalesine ulaştığını, burasının dört hükümdar (Çar Melik) tarafından yapıldığını, için bu ismi aldığı belirtilir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinden daha çok Suriye geleneklerinden izler taşıyan özgün konumu ve yöredeki "**Han**" yapılarının en erken tarihlisi olması bakımından çok önemli bir eserdir.

63.40x65.20 metre boyutlu bir avluya sahip olan kervansaray, güney cephesinde büyük ölçüde tahrip olmuştur.

Çarmelik Kervansaray,